

Sygn. akt XVII AmE 21/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2013r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie następującym:

Przewodnicząca: SSR (del.) Monika Gajdzińska-Sudomir

Protokolant: Maciej Gembarzewski

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2013r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa: Zakładów (...) A spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.

przeciwko: Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

o nałożenie kary pieniężnej

na skutek odwołania od Decyzji Prezesa UOKiK z dnia 18 listopada 2010r. nr (...)

1. oddała odwołanie;

2. zasądza od Zakładów (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt XVII AmA 21/12

UZASADNIENIE

Dnia 26 września 2013r.

Decyzją nr (...) z dnia 18 listopada 2010r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, iż działanie przedsiębiorcy Zakładów (...) A sp. z o.o. w Ł. polegające na stosowaniu wprowadzającego w błąd oznaczenia produktu „(...)” poprzez użycie nazwy handlowej „(...)”, pomimo niespełnienia przez tenże produkt wymogów stawianych przetworom mlecznym, w tym masłu, w definicji przetworów mlecznych zawartej w pkt. II ust. 2 Załącznika XII Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych (Dz. U. UE L 299 z dn. 16 listopada 2007r., s.1, ze zm.), co stanowi naruszenie art. 46 ust. 1 pkt. 1 a oraz art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity Dz. U. z 2010r. Nr 136 poz. 914), a także nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 5 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206) – stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ust. 2 pkt. 2 i 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i nakazał zaniechanie jej stosowania. W pkt. 2 Decyzji została nałożona na Przedsiębiorcę kara pieniężna w wysokości 595 551 zł.

W ustaleniach faktycznych Decyzji wskazano, iż Przedsiębiorca od końca 2006r. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej wprowadzał do obrotu produkt o nazwie „(...)”, który zawiera w składzie domieszkę tłuszczu pochodzenia roślinnego. Reprezentatywne próbki (...) zostały pobrane w czwartym kwartale 2006r. do badań przez Wojewódzkie Inspektoraty Inspekcji Handlowej w O. oraz w R.. Wykonane analizy laboratoryjne wykazały we wszystkich badanych partiach obecność steroli pochodzenia roślinnego, co świadczy o zafałszowaniu masła olejem. Ponadto w przypadku

jednej partii masła w uwidocznionym na etykiecie składzie surowcowym produktu wykryto, oprócz tłuszczu mlecznego „mieszanie tłuszczów”. Każdorazowo w odpowiedziach na wystąpienia pokontrolne Spółka tłumaczyła zawartość tłuszczów roślinnych w maśle niedostatecznym oczyszczeniem linii produkcyjnych oraz maszyny pakującej z resztek produktu typu miks tłuszczowy przed rozpoczęciem produkcji i pakowania masła. Zamieszczenie natomiast w składzie masła kwestionowanego przez Inspekcję Handlową składnika „mieszanie tłuszczów” Spółka tłumaczyła chęcią obrony przed zarzutami, że nie informuje klientów o ewentualnym pojawieniu się tłuszczu obcego w maśle. Następane kontrole prowadzone były w IV kwartale 2007r. przez Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w K. i w R.. One również wykazały obecność steroli pochodzenia roślinnego w produkcie M. (...)g ww. producenta. Na polecenie Prezesa UOKiK z dnia 21 grudnia 2007r. Inspekcja Handlowa przeprowadziła szereg kontroli w I kwartale 2008r. na terenie B., C., L. i Ł.. Uzyskane w ich trakcie próbki zostały przesłane do Instytutu (...) w W.. Wyniki wszystkich tych badań jednoznacznie wskazywały, iż skład kwasów tłuszczowych w produkcie M. (...)g znacznie odbiega od wzorcowego składu tłuszczu mlecznego, wskazując na obecność tłuszczu pochodzenia roślinnego. Podobne wyniki kontroli przeprowadzonych w IV kwartale 2008r. otrzymały (...) we W., w K. i w S. oraz w O.. Stanowisko pokontrolne Przedsiębiorcy uległo zmianie w stosunku do wyrażonego w 2006 i 2007r., gdzie Spółka przyznawała możliwość znajdowania się tłuszczu obcego pochodzenia w składzie (...)g. Według nowego stanowiska zarzucono IH nieprawidłową interpretację przepisów, w szczególności rozporządzeń WE regulujących kwestie oznakowania masel oraz brak akredytacji laboratoriów pobierających próby do badania składu masła (Główny Inspektorat Inspekcji Handlowej Laboratorium (...) w O.), powoływanie się przez laboratoria na nieaktualne normy oraz opieranie się na nieakredytowanych procedurach badawczych. Na etapie postępowania wyjaśniającego Spółka nie zamieszczała już na etykiecie (...) informacji o obecności „mieszanie tłuszczów” w składzie produktu.

Opierając się na powyższych ustaleniach Prezes UOKiK uznał, iż działanie Przedsiębiorcy spełniło dyspozycję przepisu art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów tj. powinno zostać uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Analizując przesłankę bezprawności działania Prezes UOKiK zważył, iż w czasie prowadzenia postępowania zostały uchylone Rozporządzenie 2991/94 oraz Rozporządzenie 1898/87. Jednocześnie na podstawie art. 201 ust. 3 Rozporządzenia 1234/2007, uchylenie powyższych Rozporządzeń pozostaje bez uszczerbku dla obowiązywania aktów wspólnotowych przyjętych na ich podstawie oraz ważności zmian wprowadzonych na mocy tych rozporządzeń do innych aktów prawa wspólnotowego, które nie zostały uchylone tymże rozporządzeniem. Nowe przepisy, a więc Rozporządzenie 1234/2007 nałożyły na przedsiębiorców w zakresie objętym niniejszym postępowaniem, identyczne obowiązki, jak przepisy uchylonych rozporządzeń 2991/94 i 1898/87. Prezes UOKiK wskazał, iż w jego ocenie używanie etykiety oraz formy prezentacji, która wskazuje lub sugeruje, że produkt „(...)” jest przetworem mlecznym uchybia obowiązkowi wynikającemu z art. 46 ust. 1 pkt. 1a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, zgodnie z którym oznakowanie środka spożywczego nie może wprowadzać konsumenta w błąd, w szczególności co do charakterystyki środka spożywczego, w tym jego nazwy, rodzaju, właściwości, składu, ilości, trwałości, źródła lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji. Prezes UOKiK wskazał, iż zgodnie z treścią pkt. II.2 Załącznika XII do Rozporządzenia 1234/2007, do celów tego załącznika pojęcie „przetwory mleczne” oznacza produkty używane wyłącznie z mleka, przy założeniu że można dodać substancje konieczne do ich wytworzenia, o ile nie stosuje się ich do zastąpienia – w całości lub w części – jakichkolwiek naturalnych składników mleka. Zgodnie natomiast z definicją zamieszczoną w pkt. A Załącznika XV Rozporządzenia 1234/2007 – masło jest to przetwór mleczny zawierający nie mniej niż 80% i nie więcej, niż 90% tłuszczu mlecznego, nie więcej, niż 16 % wody i nie więcej, niż 2% suchej masy beztłuszczowej mleka. Prezes UOKiK podniósł, iż materiał dowodowy w postaci licznych wyników kontroli przeprowadzonych przez Wojewódzkie Inspektoraty Inspekcji Handlowej na próbkach (...) Spółki (...)g” jednoznacznie wskazuje na występowanie różnicy składu kwasów tłuszczowych w porównaniu z wzorcowym tłuszczem mlecznym. Prezes UOKiK zwrócił uwagę, iż w 2006r. Spółka przyznawała, iż produkt o nazwie „(...)” zawiera domieszki tłuszczu obcego pochodzenia, umieszczając na etykiecie produktu informację o występowaniu składników dodatkowych w postaci „mieszanie tłuszczów”. Prezes podkreślił, iż jego zarzuty ograniczają się do kwestionowania oznaczenia produktu „(...)”, twierdzenia Spółki odnoszące się do innych produktów pozostają zatem bez związku ze sprawą. Wedle stanowisk Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Instytutu (...) oraz Głównego Inspektora Jakości Handlowej (...), produkt zawierający tłuszcz inny, niż mleczny nie może być oznakowany nazwą „masło”. Wobec powyższego, Prezes

UOKiK uznał, iż zgodnie z treścią art. 5 ust. 2 pkt. 1 w zw. z art. 5 ust. 1 oraz art. 4 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, nieuczciwą praktyką rynkową jest działanie wprowadzające konsumentów w błąd, polegające na rozpowszechnianiu nieprawdziwych informacji. Uzasadniając wysokość nałożonej kary pieniężnej, Prezes UOKiK uznał, iż natura naruszenia uzasadnia ustalenie wyjściowego poziomu kary pieniężnej na poziomie (...) przychodu uzyskanego przez Spółkę w 2009r. Kwota uzyskana w wyniku przeprowadzonych obliczeń stanowi tzw. kwotę bazową, która wynosi 350 324 zł. Ponadto wzięto pod uwagę znaczny zasięg terytorialny naruszenia jako okoliczność obciążającą, co skutkowało podwyższeniem kary o (...). Podobnie Prezes UOKiK potraktował umyślność działania Przedsiębiorcy, podwyższając karę o (...).

Odwołanie od tej Decyzji wniósł Przedsiębiorca Zakłady (...) w Ł., zarzucając jej:

- nieprawidłową interpretację art. 5 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów
- oparcie Decyzji na nieistniejących faktach
- wydanie Decyzji bez uwzględnienia całego materiału dowodowego zebranego w sprawie
- arbitralną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i nie odniesienie się do niego w uzasadnieniu Decyzji
- pominięcie w sentencji decyzji aktów prawnych powołanych później w jej uzasadnieniu.

Skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonej Decyzji, umorzenie w całości postępowania objętego odwołaniem, zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych oraz uwzględnienie wyjaśnień i wniosków składanych przez Skarżącą w czasie trwania postępowania wyjaśniającego. W uzasadnieniu odwołania podniesiono, iż podstawowa definicja produktów z zakresu tłuszczu mlecznych do smarowania zawarta jest w pkt. A Załącznika XII Rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007r. Skarżący podniósł, iż pod pojęciem tłuszczu mlecznych należy rozumieć produkty w formie stałej, miękkiej emulsji, zasadniczo typu woda w oleju, pozyskiwane wyłącznie z mleka lub niektórych produktów mlecznych, zasadniczym elementem ich zawartości jest tłuszcz. Dodawane jednak mogą być także inne substancje niezbędne do ich produkcji, pod warunkiem, że nie są one używane w celu zastąpienia – w całości ani w części – jakiegokolwiek składników mleka. W ocenie Skarżącego, prawodawca uzależnił nazwy od zawartości tłuszczu mlecznego (a nie tłuszczu w ogóle), a z drugiej strony, zabronił używania w ramach użytej terminologii nazw odnośnie produktów, które implikują bądź sugerują inną zawartość tłuszczu, niż określona odpowiednio dla punktów od (...) (punkt III podpunkt 2). Skarżący podniósł, iż produkowany przez niego produkt spełnia wymagania określone w wyżej wymienionych przepisach prawa, a jednocześnie jest zgodny w swym charakterze z tymi przepisami, posiada charakterystyczny dla masła smak, zapach, konsystencję, odpowiednią ilość tłuszczu mlecznego. Przez to, zgodnie z zapisem punktu III ustęp 1 drugi akapit in fine, producent jest uprawniony do użycia nazwy zastrzeżonej przez prawo, z powodu iż nazwa ta jest stosowana również wyraźnie celem opisanie charakterystycznej cechy produktu. Skarżący przyznał, iż do produktu dodano serwatki jogurtowej z tłuszczem roślinnym, co nie miało służyć zastąpieniu jakiegokolwiek składnika mleka, gdyż producent jasno określił na etykiecie o jaki produkt chodzi (masło z zawartością $\frac{3}{4}$ tłuszczu mlecznego, produkt złożony maślany). Tłuszcz roślinny w tym produkcie stanowi składnik umożliwiający nadanie temu produktowi odpowiedniej smarowności i konsystencji, co jest niemożliwe w przypadku dodania wody. Niemożliwe jest również wyprodukowanie trwałego produktu typu serwatka jogurtowa z tłuszczem mlecznym.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes UOKiK wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Prezes UOKiK podniósł, iż co do zarzutu naruszenia art. 2 Rozporządzenia Komisji (WE) 445/2007, to jego treść odnosi się do prawidłowego wskazywania na etykiecie produktów zawartości zgodnych z prawem składników, zatem regulacja ta była bez znaczenia dla niniejszego postępowania. Co do zarzutu oparcia Decyzji na nieistniejących faktach, Prezes UOKiK zaprzeczył twierdzeniom Powoda, iż opakowanie zawiera wszystkie informacje wymagane przez przepisy rozporządzenia Komisji (WE) 445/2007, zawiera w pierwszym rzędzie

nazwę (...) (...), termin „produkt maślany”(…), informacje o zawartości tłuszczu w składzie serwatki jogurtowej z tłuszczem roślinnym, zawartości tłuszczu mlecznego, całkowitej zawartości tłuszczu – gdyż zaprzecza nim zebrany w sprawie materiał dowodowy, w szczególności etykiety (...), na których nie ma ww. informacji. Prezes UOKiK podniósł w zakresie zarzutu nie prowadzenia wobec Spółki działań jako strony postępowania kontrolnego, iż sposób zwracania się z wystąpieniami pokontrolnymi do Spółki w związku z ustaleniami (...) dotyczącymi wyników badań na tych próbach był zgodny z przepisami ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o Inspekcji Handlowej. Odnosząc się do zarzutu arbitralnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Prezes UOKiK podniósł, iż Spółka nie uzasadniła tego zarzutu w odwołaniu, zatem nie jest możliwe szczegółowe ustosunkowanie się w tej kwestii. Jednakże Prezes UOKiK odwołał się do orzecznictwa SOKiK, z którego wynika nieskuteczność zarzutów odnoszących się do postępowania administracyjnego i wydanej decyzji, które dotyczą przedwczesności decyzji czy też naruszenia prawa strony w zakresie obrony jej praw. W zakresie innych zarzutów, strona odwołująca ma możliwość w postępowaniu przed sądem zakwestionowania ustaleń faktycznych, a także zgłoszenia wniosków dowodowych w zakresie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia. Podsumowując treść całego odwołania, Prezes UOKiK stwierdził, iż w znacznej części zarzuty stawiane Decyzji nie znajdują poparcia w uzasadnieniu odwołania. Podkreślił, iż znaczna część uzasadnienia dotyczy kwestii związanych z produktami innymi, niż (...), którego wyłącznie dotyczyła Decyzja. Bezprzedmiotowe jest powoływanie argumentów dotyczących produktu o nazwie np. masło z zawartością $\frac{3}{4}$ tłuszczu mlecznego, produkt złożony maślany. Prezes UOKiK podniósł, iż produkt o nazwie M. (...)g jest oznaczony jako przetwór mleczny opisany w dodatku do Załącznika XV do Rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w punkcie A podpunkt 1 – a więc jako „czyste masło”, a nie „masło o zawartości $\frac{3}{4}$ tłuszczu”. Produkt został oznaczony niewłaściwie, gdyż zawiera w swoim składzie tłuszcz obcego pochodzenia, którego „czyste” masło zawierać nie powinno. Produkt ten nie może być również uznany za produkt złożony w myśl przepisu art. 3 ust. 2 Rozporządzenia 445/2007, gdyż nazwy „masło” zgodnie z przepisem art. 3 ust. 1 Rozporządzenia można używać tylko w przypadku produktów złożonych, których zasadniczą częścią jest masło, o ile produkt ostateczny zawiera co najmniej 75% tłuszczu mlecznego i był wyprodukowany wyłącznie z masła w rozumieniu części A1 załącznika do Rozporządzenia (WE) 2991/94 oraz innego dodanego składnika (-ów) wymienionego (-ych) w opisie. Składnik dodany może zawierać tłuszcz inny, niż mleczny, przy czym nie chodzi o jakikolwiek tłuszcz, a o tłuszcz pochodzący z dodatkowego składnika np. czosnku w maśle czosnkowym. Prezes UOKiK odniósł się również do zarzutu braku akredytacji Laboratorium (...) w O. do badań masła. Podniósł, iż brak jest wymagań prawnych, aby badania laboratoryjne w ramach urzędowej kontroli żywności wykonywane były wyłącznie metodami akredytowanymi. Ponadto Instytut (...) wykonał analizę składu kwasów tłuszczowych metodą akredytowaną we wszystkich przypadkach.

W piśmie procesowym z dnia 26 marca 2013r. (data wpływu – 27 marca 2013r.) Skarżący poparł dotychczasowe stanowisko, a także podniósł nowe zarzuty wobec zaskarżonej Decyzji. W szczególności wskazał, iż Prezes UOKiK naruszył przepisy o dopuszczalności prowadzenia postępowania w sprawie, gdyż wobec wypełnienia negatywnej przesłanki prowadzenia postępowania stypizowanej w art. 105 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, powinno się ono zakończyć umorzeniem.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 października 2006r. Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w O. w toku przeprowadzania kontroli w placówce sprzedaży detalicznej na terenie województwa (...) pobrał próbkę z partii tłuszczu „(...) (...)” masa netto 200 g produkcji Zakładów (...) A sp. z o.o. w Ł.. Próbki masła po odpowiednim zabezpieczeniu przekazano do badań do Laboratorium (...) w O. (okoliczność bezsporna, protokół kontroli k. 33-35 akt administracyjnych). W badanej partii masła stwierdzono obecność steroli pochodzenia roślinnego, wobec czego stwierdzono, iż nie odpowiada ona wymaganiom Rozporządzenia (EWG) nr 1898/87 z dnia 2 lipca 1987r. w sprawie ochrony oznaczeń stosowanych w obrocie mlekiem i przetworami mlecznymi z uwagi na ten fakt (dowód: sprawozdania z badań nr (...) - (...) i (...) - (...), k. 36-37 akt administracyjnych). Pismem z dnia 15 listopada 2006r. Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w O. skierował w trybie art. 34 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o Inspekcji Handlowej, wystąpienie pokontrolne do Zakładów (...) A sp. z o.o. w Ł. z prośbą o udzielenie na owo wystąpienie odpowiedzi (dowód: kopia pisma k. 39-40 akt administracyjnych). Pismem z dnia 22 listopada 2006r. Spółka udzieliła odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne,

wskazując na brak stwierdzenia uchybień. Wykrycie steroli roślinnych przypisano możliwości nieumyślnego działania pracownika, który niedostatecznie oczyścił maszynę pakującą oraz linię po zmianie asortymentu z mixu na masło (dowód: kopia pisma k. 48 akt administracyjnych).

W dniu 29 listopada 2006r. Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w O. w toku przeprowadzania kontroli w placówce sprzedaży detalicznej na terenie województwa (...) pobrał próbkę z partii tłuszczu „(...) tłuszczu” masa netto 200 g produkcji Zakładów (...) A sp. z o.o. w Ł.. Próbki masła po odpowiednim zabezpieczeniu przekazano do badań do Laboratorium (...) w O. (okoliczność bezsporna, protokół kontroli k. 52 akt administracyjnych). W badanej partii masła stwierdzono obecność steroli pochodzenia roślinnego, wobec czego stwierdzono, iż nie odpowiada ona wymaganiom Rozporządzenia (EWG) nr 1898/87 z dnia 2 lipca 1987r. w sprawie ochrony oznaczeń stosowanych w obrocie mlekiem i przetworami mlecznymi z uwagi na ten fakt (dowód: sprawozdania z badań nr (...) - (...), k. 56 akt administracyjnych). Pismem z dnia 22 grudnia 2006r. Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w O. skierował w trybie art. 34 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o Inspekcji Handlowej, wystąpienie pokontrolne do Zakładów (...) A sp. z o.o. w Ł. z prośbą o udzielenie na owo wystąpienie odpowiedzi (dowód: kopia pisma k. 57 akt administracyjnych). Pismem z dnia 15 stycznia 2007r. Spółka udzieliła odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne, wskazując na brak stwierdzenia uchybień. Wykrycie steroli roślinnych przypisano możliwości nieumyślnego działania pracownika, który niedostatecznie oczyścił maszynę pakującą oraz linię po zmianie asortymentu z mixu na masło (dowód: kopia pisma k. 59 akt administracyjnych).

W dniu 4 grudnia 2006r. (...) Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w R. w toku przeprowadzania kontroli w placówce sprzedaży detalicznej na terenie województwa (...) pobrali próbkę z partii tłuszczu „(...) (...)” masa netto 200 g produkcji Zakładów (...) A sp. z o.o. w Ł.. Próbki masła po odpowiednim zabezpieczeniu przekazano do badań do Laboratorium (...) w O. (okoliczność bezsporna, protokół kontroli k. 6 akt administracyjnych). W badanej partii masła stwierdzono obecność steroli pochodzenia roślinnego, wobec czego stwierdzono, iż nie odpowiada ona wymaganiom Rozporządzenia (EWG) nr 1898/87 z dnia 2 lipca 1987r. w sprawie ochrony oznaczeń stosowanych w obrocie mlekiem i przetworami mlecznymi z uwagi na ten fakt (dowód: sprawozdanie z badań nr (...) - (...), k. 18 akt administracyjnych). Pismem z dnia 27 grudnia 2006r. (...) Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej skierował w trybie art. 34 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o Inspekcji Handlowej, wystąpienie pokontrolne do Zakładów (...) A sp. z o.o. w Ł. z prośbą o udzielenie na owo wystąpienie odpowiedzi (dowód: kopia pisma k. 19 akt administracyjnych). Pismem z dnia 15 stycznia 2007r. Spółka udzieliła odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne, wskazując na brak stwierdzenia uchybień. Wykrycie steroli roślinnych przypisano możliwości nieumyślnego działania pracownika, który niedostatecznie oczyścił maszynę pakującą oraz linię po zmianie asortymentu z mixu na masło (dowód: kopia pisma k. 20 akt administracyjnych).

Pismem z dnia 22 grudnia 2006r. Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w O. wystąpił do Prokuratury Rejonowej w Siedlcach z informacją o stwierdzeniu zafalszowania dodatkiem tłuszczów roślinnych (...) wyprodukowanego przez Zakłady (...) A sp. z o.o. , którego próbki zostały pobrane do badań laboratoryjnych podczas kontroli przeprowadzonej w dniach 29, 30.11 oraz 1.12. 2006r. w Supermarkecie (...) w O.. Podobnej treści wystąpienie zostało wystosowane 15 listopada 2006r. (dowód: kopia pisma k. 24 -25 akt administracyjnych)

Analogiczne kontrole zostały przeprowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w O. w dniach 9 stycznia 2007r., 6 marca 2007r. oraz 16 grudnia 2008r.; Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w K. w dniach 16 października 2007r.; Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w K. w dniach 8,9 i 10 października 2007r. oraz 17 listopada 2008r. ; Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w R. w dniu 8 i 9 października 2007r.; Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w B. w dniu 14 stycznia 2008r. ; Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w L. w dniu 5 listopada 2007r. oraz 29 stycznia 2008r.; Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej we W. w dniu 10 października 2008r. ; Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w S. w dniu 29 października 2008r. (protokoły kontroli k. 62, k. 70, k. 92, k. 101-113, k. 129, k. 146, k. 235, k. 253, k. 272, k. 334 akt, k.441 administracyjnych). W wymienionych przypadkach badania przeprowadzone przez Główny Inspektorat Inspekcji Handlowej Laboratorium (...) w O. wykazały w pobieranych próbkach obecność steroli pochodzenia roślinnego (okoliczność bezsporna, sprawozdania nr 18- (...) k. 67; nr (...) - (...) k. 116; nr (...) - (...) k. 275; nr (...) - (...) k. 340; nr

(...)- (...) k. 439; nr (...)- (...) k. 446; nr (...)- (...) k. 453). Na dodanie tłuszczu roślinnego do masła wskazano również w opiniach Instytutu (...) (dowód: opinie k. 142-145, k. 158-161, k. 238-241, k. 260-263, k. 283-286). W odpowiedzi na wystąpienia pokontrolne Spółka przypisywała występowanie tłuszczów roślinnych możliwości zanieczyszczenia linii produkcyjnej (pisma k. 69, k. 77). Ponadto kwestionowała interpretację przepisów wspólnotowych oraz zakres akredytacji Laboratorium (...) w O. (pismo k.97, k. 164, k. 167, k. 170, k. 279).

Na etykiecie (...) początkowo wskazywano w składzie: tłuszcz mleczny minimum 80,2%; mieszanina tłuszczów; barwnik-mieszanina karotenów (etykiety k. 75, k. 122-123). W późniejszym okresie zaprzestano wskazywania na występowanie mieszaniny tłuszczów (k. 194-195).

Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2007r. Prezes UOKiK wszczął postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy Spółka Zakłady (...) A sp. z o.o. poprzez wprowadzające w błąd oznakowanie produktu M. (...) dopuściła się naruszenia uzasadniającego wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (k. 88 akt administracyjnych). Postanowieniem z dnia 30 czerwca 2008r. postępowanie wyjaśniające zostało zamknięte (k. 327 akt administracyjnych). Postanowieniem z dnia 28 lipca 2009r. zostało wszczęte postępowanie w sprawie stosowania przez przedsiębiorcę (...) – A sp. z o.o. praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów polegających na wprowadzaniu do obrotu produktu M. (...)g, który jest oznakowany w sposób sprzeczny z przepisami pkt. II ust. 2 Załącznika XII oraz pkt. A Dodatku do Załącznika XV Rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych, co stanowi naruszenie art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 21 grudnia 2000r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, a także nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 5 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym poprzez nieuzasadnione oznaczenie produktu nazwą masło, która zarezerwowana jest dla przetworów mlecznych (postanowienie k. 348).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie zastosowanie znajdują przepisy Kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 16 września 2011r. (Dz. U. nr 233, poz. 1381) o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego. Zgodnie z treścią art. 479¹§ 2 pkt. 3 K.p.c. sprawy należące do właściwości sądów na podstawie przepisów o ochronie konkurencji zaliczyć należy do kategorii spraw gospodarczych. Oznacza to zastosowanie w tego rodzaju sprawach przepisów o prekluzji dowodowej. Stanowisko takie wyraził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 2 kwietnia 2009 r. III SK 30/08 OSNP 2010/21-22/278, w uzasadnieniu którego wskazano, iż nie ma żadnych podstaw do wyłączenia w tych sprawach przepisu art. 479¹² § 1 k.p.c. określającego prekluzję twierdzeń oraz dowodów będących sposobem koncentracji materiału procesowego. Sąd Najwyższy wskazał, iż podstawy wyłączenia tego przepisu ustalającego restrykcję terminowości dla twierdzeń i dowodów w sprawach gospodarczych z pewnością nie stwarza art. 479²⁸ § 3 k.p.c. Przepis ten znajduje się w rozdziale 2 D. poświęconego postępowaniu w sprawach gospodarczych, którego przepisy - z natury ich systematycznego ujęcia - dopełniają regulację ogólną z rozdziału pierwszego; w każdym razie między przepisami ogólnymi i przepisami szczegółowymi nie ma konkurencji - jakiegoś wykluczania się, co występowałoby gdyby zachodziły na siebie zakresy regulacji. Konsekwencje prawną prekluzji twierdzeń i dowodów, określonej w art. 479¹² § 1 k.p. jest utrata możliwości powoływania się na sprekludowane twierdzenia i dowody, chyba, że powód (odwołujący się od decyzji Prezesa Urzędu) wykaże, że ich powołanie w pozwie (odwołaniu) nie było możliwe albo że potrzeba powołania wynikła później. Pogląd ten został również wyrażony w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 19 stycznia 2011 r. sygn. VI ACa 1031/10 oraz w wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13.X.2009 r. sygn. akt ACa 377/09.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy pominął twierdzenia i dowody zawarte w piśmie Skarżącego z dnia 26 marca 2013r. Sąd Okręgowy zważył, iż zgodnie z treścią przepisu art. 479²⁸§ 2 w zw. z § 1 pkt. 1 Kodeksu postępowania cywilnego, odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wnosi się

za jego pośrednictwem do sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji. Zakres żądania jest zatem wyznaczany przez zakres odwołania, i zakresem tym związany jest Sąd, który wyrokować może tylko co do przedmiotu, który objęty był żądaniem, określonym w odwołaniu. Zgodnie z postanowieniem Sądu Antymonopolowego z dnia 4 stycznia 2000 r. sygn. XVII Amo 5/99 LEX nr 56478, termin do wniesienia odwołania, o którym mowa w art. 479²⁸ § 1 k.p.c., ma charakter terminu ustawowego. Z uwagi na ustawowy charakter wspomnianego terminu nie może być on zatem przedłużony ani w następstwie czynności prawnej strony, ani orzeczeniem sądu. Uwzględnienie twierdzeń i zarzutów zawartych w piśmie procesowym w dnia 26 marca 2013r. byłoby zatem również obejściem nakazu złożenia odwołania w ustawowym terminie i czyniłoby wymogi art. 479²⁸ § 1 K.p.c iluzorycznymi. Podnoszone w piśmie z dnia 26 marca 2013r. argumenty, iż przepis dotyczące prekluzji procesowej dotyczą jedynie stanowisk stron w zakresie stanu faktycznego w sprawie, nie zasługują na uwzględnienie. Przepis ten nie zawiera żadnych ograniczeń co do zakazu powoływania nowych twierdzeń, zarzutów i dowodów po upływie określonego w nim terminu, wyróżniając określone wyjątki w tym zakresie. Ponadto w przedmiotowym piśmie zawarta jest nie tylko argumentacja prawnicza, ale nowe – nie zgłoszone w odwołaniu zarzuty i twierdzenia (głównie dotyczące przebiegu postępowania administracyjnego). Argumentacją prawną mogłaby być uznana jedynie np. polemika ze stanowiskiem Pozwanego zawartym w odpowiedzi na odwołanie.

Na marginesie tylko podkreślić należy, iż zgodnie z utrwalonym poglądem kontrola legalności decyzji administracyjnej należy do innych organów orzekających, nie do sądów powszechnych, a celem postępowania sądowego przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest merytoryczne rozstrzygnięcie. Nie jest dopuszczalna kontrola postępowania administracyjnego przez sąd powszechny. Podnoszenie zarzutów dotyczących postępowania administracyjnego nie może być podnoszone przed (...), który jako sąd powszechny rozpatruje sprawę od nowa, co skutkuje brakiem możliwości uchylecia decyzji zaskarżonej do tego sądu z uwagi na naruszenie przepisów postępowania administracyjnego (tak: wyrok s.okik 2009-10-27, sygn. XVII Ama 126/08 Dz.Urz.UOKiK.2010/1/5). Należy wskazać, że według już ugruntowanego stanowiska wynikającego z orzecznictwa sądowego (por. np. wyrok SN z 29 maja 1991 r. CRN 120/91 OSNCP 1992 N.5 poz. 87, wyrok z 19 stycznia 2001 r. I CKN 1036/98 Lex nr 52708) postępowanie przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest postępowaniem pierwszoinstancyjnym. Sąd ten dokonuje własnych ustaleń faktycznych. W ramach postępowania sądowego strony mogą zatem zgłaszać wnioski dowodowe, odwołanie bowiem od decyzji wyznacza jedynie zakres rozpoznania sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1998 r., I CKN 265/98, OSP 2000 nr 5, poz. 68 i z dnia 11 sierpnia 1999, I CKN 351/99, OSNC 2000 nr 3, poz. 47).

Z tych względów zawarte w piśmie z dnia 26 marca 2013r. zarzuty dotyczące procedowania w postępowaniu administracyjnym nie mogły być skuteczne w niniejszym postępowaniu. Z ostrożności Sąd Okręgowy wskazuje jednak, iż nie może być skuteczny zarzut naruszenia przepisu art. 105 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zgodnie z którym nie wszczyna się postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, jeżeli od końca roku, w którym zaprzestano ich stosowania, upłynął rok. Po pierwsze Skarżący w żaden sposób nie wykazał, czy zaprzestał, a tym bardziej – z jaką datą zaprzestał stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Całkowicie bezpodstawne są bowiem twierdzenia, iż za zaprzestanie stosowania tychże praktyk może zostać uznane nie zamieszczanie na etykiecie (...) informacji o obecności mieszaniny tłuszczów, co – jak podnosi Skarżący - sam UOKiK stwierdził w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów było bowiem nie etykietowanie masła w określony sposób, ale dodawanie do niego tłuszczów obcego pochodzenia. Jak wynika z ustaleń (...), jeszcze kontrole przeprowadzone w końcu 2008r. wykazywały obecność steroli pochodzenia roślinnego w produkcie M. (...)g. Sąd nie podziela również poglądu, iż postanowienie z dnia 26 lipca 2010r. o zmianie postanowienia z dnia 28 lipca 2009r. o wszczęciu wobec Zakładów (...) A sp. z o.o. w Ł. postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (k. 468 akt administracyjnych), doprowadziło do wszczęcia nowego postępowania administracyjnego dotyczącego naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. Nie ulega wątpliwości, iż postanowieniem tym jedynie zmieniono postanowienie z dnia 28 lipca 2009r., przy czym zmiana w ocenie Sądu miała charakter redakcyjny. Istota zarzucanego czynu nie uległa zmianie. W postanowieniu z dnia 28 lipca 2009r. opisano praktykę stosowaną przez Skarżącego jako wprowadzaniu do obrotu produktu M. (...)g, który jest oznakowany w sposób sprzeczny z przepisami pkt. II ust.

2 Załącznika XII oraz pkt. A Dodatku do Załącznika XV Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych (Dz. U. UE L 299 z dn. 16 listopada 2007r., s. 1 ze zm.), co stanowi naruszenie art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 21 grudnia 2000r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (tekst jednolity: Dz. U. z 2005r. Nr 187. Poz. 1577 ze zm), a także nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 5 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171 poz. 1206) poprzez nieuzasadnione oznaczenie produktu nazwą masło, która jest zarezerwowana dla przetworów mlecznych. W postanowieniu z 26 lipca 2010r. nastąpiła zmiana opisu zarzucanej praktyki , jako ***polegającej na stosowaniu wprowadzającego w błąd oznaczenia produktu M. (...)g poprzez użycie nazwy handlowej „masło” pomimo niespełnienia przez ten tenże produkt wymogów stawianych przetworom mlecznym, w tym masłu, w definicji przetworów mlecznych zawartej w pkt. II ust. 2 Załącznika XII Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych (Dz. U. UE L 299 z dn. 16 listopada 2007r., s. 1 ze zm.), co stanowi naruszenie art. 46 ust. 1 pkt. 1 a oraz art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. Nr 171 poz. 1225 ze zm.), a także nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 5 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.*** Nie ulega wątpliwości, iż istota zarzucanej praktyki w redakcji obu wymienionych klauzul sprowadza się do tego samego tj. nieuprawnionego wykorzystywania dla produktu handlowego nazwy „masło”. Zmiany w zakresie sposobu kwalifikacji prawnej nie zmieniają zarzutu co do zasady i nie mogą decydować o uznaniu, iż wszczęto nowe postępowanie administracyjne wobec Skarżącego.

Przechodząc do meritum odwołania ponownie podnieść należy, iż również w tym piśmie Skarżący w dużej mierze odnosi się do przebiegu postępowania administracyjnego. Formułując zarzuty: oparcia Decyzji na nieistniejących faktach, wydania Decyzji bez uwzględnienia całego materiału dowodowego zebranego w sprawie, arbitralnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i nie odniesienia się do niego w uzasadnieniu Decyzji, Skarżący winien zgłosić wnioski dowodowe dla wykazania ewentualnych twierdzeń przeciwnych do ustaleń Prezesa UOKiK. Takich istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy twierdzeń oraz wniosków dowodowych w odwołaniu zabrakło. Nie mogły zostać bowiem do nich zaliczone wnioski dowodowe: o przesłuchanie świadka O. M. oraz przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy z zakresu technologii żywności na okoliczność dodawania emulgatorów w czasie produkcji masła oraz niedostatecznego oczyszczenia linii produkcyjnej. W niniejszej sprawie znaczenie miał bowiem jedynie fakt dodawania tłuszczów obcego pochodzenia do masła produkowanego przez Skarżącego – Zakłady (...) A sp. z o.o. – a tej okoliczności Skarżący nie zaprzeczył. Powód wręcz przyznaje w odwołaniu, iż do produktu wytwarzanego przez niego , który był oznaczany nazwą „masło” dodawana była serwatka jogurtowa z tłuszczem roślinnym. Dodawanie tłuszczu roślinnego do wytwarzanego przez Powoda tłuszczu oznaczanego masło jest zatem okolicznością bezsporną, przyznaną w odwołaniu. Okoliczność tę Sąd ustalił również w oparciu o przeprowadzone dowody z dokumentów, w szczególności protokołów kontroli oraz sprawozdań z badań pobranych prób (...). Dokumenty te są w ocenie Sądu w pełni wiarygodne, zaś Powód nie przedstawił wystarczających dowodów przeciwnych. Dołączane przez Powoda w postępowaniu administracyjnym opinie nie mogą być wiarygodne, gdyż pobrane materiały nie były badane losowo. Jest oczywiste, iż próby przedstawione do badania przez samą Spółkę mogły zostać specjalnie dla tego celu przygotowane. Wątpliwości takich nie budzi natomiast pobranie wielu losowych prób masła przez Wojewódzkie Inspektoraty Inspekcji Handlowej z całego kraju, na przestrzeni dwóch lat. Zgromadzone w niniejszej sprawie ekspertyzy i opinie w każdym przypadku wykazują obecność steroli pochodzenia roślinnego w maśle wyprodukowanym przez Skarżącego. Skarżący sam początkowo umieszczał nawet na etykietach informację o zawartości w produkcie „mieszaniny tłuszczów”. Wobec tego, zarzutów w zakresie braku akredytacji Laboratorium (...) w O. w zakresie wyników badania masła (k. 22) nie można traktować inaczej, jak zgłaszanych na potrzeby niniejszego odwołania. Zarzuty te nie zostały w żaden sposób udowodnione. Niemniej jednak Sąd podkreśla, iż opierając się na treści korespondencji zgromadzonej w aktach postępowania administracyjnego wskazać trzeba, iż kwestia ta została szczegółowo wyjaśniona. W szczególności powołać należy pismo z dnia 27 maja 2008r. (k. 301 akt administracyjnych), zgodnie z którym laboratorium nie wykonywało żadnych badań rzekomo (według twierdzeń

Skarżącego) wycofaną normą (...), która jest normą przedmiotową, a nie czynnościową. Laboratorium wykazało też, iż posiada akredytację na oznaczanie zawartości tłuszczu wg normy (...). Metody badań”. Od 2005r. Skarżący nie wskazał też w jaki sposób ewentualne wykorzystanie metod nieakredytowanych mogłoby wpłynąć na wiarygodność badań wykonanych przez Laboratorium w O.. Podkreślić też trzeba, iż nawet tylko opierając się na wynikach badań Instytutu (...) (wykonanych metodą akredytowaną we wszystkich przypadkach - bezsporne) , możliwe jest dokonanie ustaleń w niniejszej sprawie co do zawartości steroli roślinnych w szeregu prób (...) produkcji Zakładów (...) A sp. z o.o. w Ł..

Przechodząc do dalszej treści odwołania wskazać trzeba, iż Skarżący niesłusznie koncentruje wywód na definicji „tłuszczy mlecznych do smarowania”, podczas gdy uzasadnienie zaskarżonej decyzji sprowadza się do zarzutu nieuprawnionego używania przez Powoda nazwy „masło”. Zasadniczym problemem jest przy tym ustalenie, że do produktu oznakowanego jako masło został dodany tłuszcz inny, niż mleczny. Nie chodzi natomiast o to, o czym szeroko rozwodzi się Powód w odwołaniu tj. o zawartość procentową tłuszczu.

Zgodnie z treścią pkt. II.2 lit. a) Załącznika XII do Rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007r. ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych (Dz. U. UE L 299 z dn. 16 listopada 2007r., s. 1 ze zm.) wymienione w tym przepisie nazwy, w tym m.in nazwa „masło” zarezerwowana są wyłącznie dla oznaczenia "przetworów mlecznych". Pod tą nazwą należy rozumieć produkty uzyskiwane wyłącznie z mleka, przy założeniu że można dodać substancje konieczne do ich wytworzenia, o ile nie stosuje się ich do zastąpienia - w całości lub w części - jakichkolwiek naturalnych składników mleka. Nazwy, o których mowa w pkt II niniejszego załącznika, nie mogą być stosowane do produktów innych niż wymienione w tym punkcie. Twierdzenia Skarżącego, iż celem dodania tłuszczu roślinnych do masła w niniejszej sprawie nie było zastąpienie jakiegokolwiek jego składnika są gołosłowne. W uzasadnieniu zaskarżonej Decyzji wskazano (a Sąd pogląd ten podziela), iż na gruncie pkt. II.2 lit. a) Załącznika XII do Rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w składzie produktu oznaczonego nazwą „masło” nie może być użyty jakikolwiek tłuszcz inny, niż mleczny, poza pochodzącym ze składnika dodanego np. czosnku w maśle czosnkowym. W takiej jedynie sytuacji jest spełniony warunek, iż substancja konieczna do wytworzenia określonego rodzaju masła nie jest zastosowana celem zastąpienia w całości lub w części jakichkolwiek naturalnych składników mleka. Jej rolą jest bowiem nadanie szczególnego charakteru danego produktu, podobnie jak: barwnik, substancja konserwująca itp.

W tym samym akcie prawnym (Załącznik XV) zawarte są normy, które mają zastosowanie do tłuszczów do smarowania. Zgodnie z treścią definicji zawartej pod lit. A Dodatku do Załącznika XV tłuszcze mleczne to produkty w formie stałej, miękkiej emulsji, zasadniczo typu woda w oleju, pozyskiwane wyłącznie z mleka lub niektórych produktów mlecznych; zasadniczym elementem ich zawartości jest tłuszcz. Dodawane mogą być jednak także inne substancje niezbędne do ich produkcji, pod warunkiem że nie są one używane w celu zastąpienia - w całości ani w części - jakichkolwiek składników mleka. Do tej grupy zaliczone zostały produkty o następujących nazwach handlowych: masło (produkt zawierający nie mniej niż 80 % i nie więcej niż 90 % tłuszczu mlecznego, nie więcej niż 16 % wody i nie więcej niż 2 % suchej masy beztłuszczowej mleka); masło o zawartości trzech czwartych tłuszczu (produkt zawierający nie mniej niż 60 % i nie więcej niż 62 % tłuszczu mlecznego); masło półtłuste (produkt zawierający nie mniej niż 39 % i nie więcej niż 41 % tłuszczu mlecznego); tłuszcz mleczny do smarowania X% (produkt zawierający następujące ilości tłuszczu mlecznego: poniżej 39 %, powyżej 41 %, ale poniżej 60 %, powyżej 62 %, ale poniżej 80).

Zestawiając powyższe definicje stwierdzić trzeba, iż niewątpliwie masło jest tłuszczem mlecznym do smarowania, zawierającym nie mniej, niż 80% i nie więcej, niż 90 % tłuszczu mlecznego, nie więcej, niż 16% wody i nie więcej, niż 2% suchej masy beztłuszczowej mleka, uzyskanym wyłącznie z mleka oraz innych substancji koniecznych do jego wytworzenia, o ile nie stosowało się ich do zastąpienia – w całości lub w części – jakichkolwiek naturalnych składników mleka. Jednocześnie nazwa masło nie może być używana do jakiegokolwiek innego produktu.

Zgodnie z treścią art. 5 ust. 1 i 2 wymienionej ustawy praktykę rynkową uznaje się za działanie wprowadzające w błąd, jeżeli działanie to w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Wprowadzającym w błąd działaniem może być w szczególności: rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji; rozpowszechnianie prawdziwych informacji w sposób

mogący wprowadzać w błąd; działanie związane z wprowadzeniem produktu na rynek, które może wprowadzać w błąd w zakresie produktów lub ich opakowań, znaków towarowych, nazw handlowych lub innych oznaczeń indywidualizujących przedsiębiorcę lub jego produkty, w szczególności reklama porównawcza w rozumieniu art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503, z późn. zm.³⁾).

Sąd podzielił pogląd Prezesa UOKiK, iż opisaną wyżej praktykę polegającą na dodawaniu tłuszczu pochodzenia roślinnego do (...) w świetle postępowania dowodowego przeprowadzonego w niniejszej sprawie uznać należy za rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji oraz działanie wprowadzające w błąd co do tożsamości produktu w rozumieniu przepisu art. 5 ust. 2 w zw. z ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Słusznie uznał również Pozwany, iż działanie takie uchybia obowiązkowi wynikającemu z art. 46 ust. 1 pkt. 1a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia, zgodnie z którym oznakowanie środka spożywczego nie może wprowadzać konsumenta w błąd, w szczególności co do charakterystyki środka spożywczego, jego nazwy, rodzaju, właściwości, składu, ilości, trwałości, źródła lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji. Przez to stwierdzić trzeba, iż jest to praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu przepisu art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, pod pojęciem której należy rozumieć godzące w interesy konsumentów bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji oraz nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji. Powołać należy również przepis art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, zgodnie z którym praktyka rynkowa stosowana przez przedsiębiorców wobec konsumentów jest nieuczciwa, jeżeli jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca lub może zniekształcić zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta przed zawarciem umowy dotyczącej produktu, w trakcie jej zawierania lub po jej zawarciu; za nieuczciwą praktykę rynkową uznaje się w szczególności praktykę rynkową wprowadzającą w błąd. Prezes UOKiK słusznie uznał, iż zarzucana Skarżącemu praktyka naruszała prawo konsumentów do otrzymania rzetelnej, jasnej i pełnej informacji i musi zostać uznana za działanie mające na celu wywołanie u konsumentów mylnego wyobrażenia o rzeczywistości, a przez to wywarcie wpływu na ich decyzje rynkowe. Działanie to podyktowane było w ocenie Sądu interesem ekonomicznym przedsiębiorcy, albowiem niewątpliwie masło jest produktem wyżej cenionym na rynku, niż mieszaniny tłuszczów (mixy z domieszką tłuszczów roślinnych). Słusznie zauważono w uzasadnieniu decyzji, iż klienci zainteresowani nabyciem masła, dokonywali transakcji sugerując się informacją na opakowaniu, faktycznie nie otrzymując oczekiwanego produktu. Działanie Skarżącego wpływało zatem na wolność wyboru i swobodę podejmowanych przez konsumentów decyzji. Praktyka ta cechowała się znacznym zasięgiem terytorialnym oraz długim okresem trwania. Podkreślenia wymaga, iż próby (...) pobierane były losowo na terenie wielu województw. Okoliczności te niewątpliwie powinny zostać uwzględnione przy wymiarze kary pieniężnej.

Odnosząc się do zawartych w odwołaniu twierdzeń, iż na etykiecie określano, iż chodzi o masło z zawartością $\frac{3}{4}$ tłuszczu mlecznego, produkt złożony maślany nie znajdują potwierdzenia w materiale dowodowym sprawy. Przeciwnie – przeprowadzone postępowanie dowodowe prowadzi do wyników odmiennych. Skarżący umieszczał na etykietach (...) informację o zawartości „mieszaniny tłuszczów”, w późniejszym okresie zaś zaprzestał tej praktyki (co nie wyeliminowało obecności steroli roślinnych z badanych prób). Wprawdzie do akt administracyjnych dołączono etykiety innych wyrobów Skarżącego (k. 196, k. 214), jednakże nie dotyczy ich w żaden sposób niniejsze postępowanie. Nie są zatem słuszne twierdzenia Skarżącego, iż charakter produktu, którego dotyczyła opinia Ministerstwa i jego oznakowanie przez producenta wskazują jednoznacznie, iż jest to produkt, którego przedmiotową charakterystykę opisują przepisy punktu A podpunkt 2 dodatku do załącznika nr XV do Rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 i art. 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 445 (masło o zawartości $\frac{3}{4}$ tłuszczu).

Rozporządzenie 445/2007 z dnia 23 kwietnia 2007r. ustanawiającego niektóre szczegółowe zasady w celu stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 2991/94 określającego normy dla tłuszczów do smarowania oraz stosowania rozporządzenia Rady (EWG) nr 1898/87 w sprawie ochrony oznaczeń stosowanych w obrocie mlekiem i przetworami mlecznymi (Dz. U. L 106 z 24.04.2007 s. 24), jak słusznie podnosi Pozwany nie znajduje decydującego zastosowania w niniejszej sprawie, bowiem odnosi się do prawidłowego wskazywania na etykietach produktów zawartości zgodnych

z prawem składników (w przypadku poinformowania konsumenta, iż dany produkt jest produktem złożonym). Niemniej jednak zgodnie z treścią art. 3 ust. 1 Rozporządzenia 445/2007 nazwy „masło” można używać tylko w przypadku produktów złożonych, których zasadniczą częścią, w rozumieniu art. 2 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1898/87 jest masło, o ile produkt ostateczny zawiera co najmniej 75% tłuszczu mlecznego i był wyprodukowany wyłącznie z masła w rozumieniu części A1 załącznika do rozporządzenia (WE) nr 2991/94 oraz innego dodanego składnika (-ów) wymienionego (-ych) w opisie. Jak wyżej wskazano, chodzi o składnik nie zastępujący tłuszczu mlecznego np. tłuszcz z czosnku w maśle czosnkowym. Sąd podziela w tym zakresie opinię Pozwanego zawartą na stronie 7 i 8 uzasadnienia zaskarżonej decyzji.

Powołane przepisy w ocenie Sądu wyczerpująco opisują stan faktyczny ustalony w niniejszej sprawie i są podstawą do uznania słuszności zaskarżonej Decyzji. Z tych przyczyn na podstawie art. 479^{31a} § 1 Kodeksu postępowania cywilnego należało orzec, jak w pkt. 1 wyroku. W związku z wynikiem postępowania w pkt. 2 wyroku orzeczono o kosztach na podstawie art. 98 K.p.c. w zw. z § 18 ust. 2 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

SSR (del.) Monika Gajdzińska-Sudomir

Sygn. akt XVII AmA 21/12

(...)

(...)